Θα προσβληθούν στα δικαστήρια τα χρυσόβουλα των αυτοκρατόρων του Βυζαντίου, με τα οποία παραχωρήθηκαν σε μοναστήρια αναρίθμητες γαίες ανά την ελληνική επικράτεια; Και σε ποια δικαστήρια θα προσφύγει το ελληνικό κράτος; Στα ελληνικά ή στα διεθνή; Ξέρω. Σε κανένα. Ούτε περνάει τέτοια σκέψη από το μυαλό κανενός. Ο καβγάς γίνεται για τα γλυπτά του Παρθενώνα, που έκλεψε ο Έλγιν. Και βέβαια, εμείς λέμε ότι τα έκλεψε. Το Βρετανικό μουσείο ισχυρίζεται ότι τα απέκτησε νόμιμα από τον λόρδο Έλγιν, ο οποίος, ομοίως, νόμιμα, λένε, τα κατείχε. Κι έχουν και χαρτιά: Της Οθωμανικής αυτοκρατορίας που, τουλάχιστον, είναι πιο πρόσφατη από τη μακρινή Βυζαντινή.

Ναι αλλά τα γλυπτά είναι ελληνική κληρονομιά και απαιτούμε να μας επιστραφούν. Και οι εδώ εθνοκάπηλοι, που βρήκαν ευκαιρία για να υμνήσουν τα κλέη των προγόνων και ν' αποδείξουν την εθνικοφροσύνη τους, προσθέτουν: «Είναι όχι μόνο ελληνική αλλά παγκόσμια κληρονομιά» που αποδεικνύει το ελληνικό μεγαλείο και παραπέμπει στο κλασικό «όταν εμείς χτίζαμε Παρθενώνες, εκείνοι τρώγανε βελανίδια». Τώρα, βέβαια, ποιοι «εμείς» κτίζαμε Παρθενώνες, είναι ένα ερώτημα που μάλλον προσπερνιέται εύκολα. Το ερώτημα εκείνων που έτρωγαν βελανίδια είναι δύσκολο να απαντηθεί:

«Αφού πρόκειται για παγκόσμια κληρονομιά, τι πειράζει να βρίσκονται στο Λονδίνο;».

Με την απάντηση να λέει περίπου ότι «πρέπει να ενωθούν με τα υπόλοιπα γλυπτά, στον φυσικό τους χώρο, για να αναδειχθεί το κάλλος».

«Μα, ούτε τα εντός Ελλάδος ευρισκόμενα βρίσκονται στον φυσικό τους χώρο. Σε μουσείο εκτίθενται και τα εδώ, σε μουσείο και τα εκεί».

Βέβαια, για να αναπτυχθούν τα εκατέρωθεν επιχειρήματα, πρέπει να βρεθεί και το δικαστήριο, στο οποίο θα κατατεθούν. Θα είναι βρετανικό; Διεθνές; Ελληνικό; Για να γίνει κάποια δίκη, πρέπει να συμφωνήσουν οι αντίδικοι, πού αυτή θα διεξαχθεί. Και για να καταλήξουν σε μια τέτοια συμφωνία, πρέπει να έχουν προσυμφωνήσει ότι όντως είναι αντίδικοι. Αν ποτέ φτάσουμε ως εκεί, καθώς οι εκατέρωθεν δικηγόροι θα τρενάρουν το ζήτημα, όσο γίνεται, προκειμένου να συνεχίσουν να αμείβονται αλλά και να διαφημίζονται.

Δεν τα ξέρουν αυτά ο κ. Τασούλας κι ο κ Λοβέρδος; Τα ξέρουν αλλά, καταγγέλλοντας κάποιον που, παρά την ασχετοσύνη του, είπε κάτι πολύ απλό, πιστεύουν ότι κερδίζουν σε προβολή και εθνικοπατριωτικούς πόντους. Διότι, τα ουρλιαχτά εναντίον των εθνοπροδοτών είναι και τζάμπα και εύκολα. Και δεν υπάρχει κίνδυνος να τα κάνουν μούσκεμα όπως, για παράδειγμα, με το ασφαλιστικό ή τον τάφο του Μεγαλέξανδρου. Ή τη λεκάνη του Αγαμέμνονα ή το κύπελλο του Περικλή.

Η υπόθεση της επιστροφής των γλυπτών του Παρθενώνα δεν είναι καινούρια. Έχει ξεκινήσει ήδη από τον 19ο αιώνα. Σε άρθρο του (29 Απριλίου 1891), ο Κωνσταντίνος Καβάφης αναφέρεται στις προσπάθειες του Βρετανού «λόγιου κ. Φρειδερίκου Χάρισον» και στις αντιδράσεις που αυτές προκάλεσαν. Και είναι γνωστό, γνωστότατο, ότι κανένα δικαστήριο δεν πρόκειται να δικαιώσει ανάλογο ελληνικό αίτημα. Επειδή το θέμα δεν είναι νομικό αλλά ηθικό. Για να ευοδωθεί μια τέτοια προσπάθεια, απαιτείται κινητοποίηση του πνευματικού κόσμου, ελληνικού και παγκόσμιου. Που θα κάμψει τις όποιες αντιρρήσεις, καθώς κανένα μουσείο δεν είναι διατεθειμένο να χάσει τα πιο δημοφιλή εκθέματά του και την αίγλη που αυτά του προσδίδουν. Οπότε θα βρεθούν όλα απέναντί μας, γνωρίζοντας ότι, αν κάποιο χάσει μια τέτοια δίκη, θα ανοίξει ο ασκός του Αιόλου για τα κλεμμένα όλου του κόσμου.

Για να κινητοποιηθεί όμως ο όπου γης πνευματικός κόσμος χρειάζεται το πάθος και η αγωνιστικότητα μιας Μελίνας Μερκούρη που πια δεν υπάρχει. Χρειάζεται ανθρώπους ικανούς και πρόθυμους να αγωνιστούν. Κι εμείς διαθέτουμε ανθρωπάκια ανίκανα να υπερασπιστούν ακόμα και «τη συνταξούλα και το κεραμίδι, τις πιο μεγάλες αξίες του Έλληνα», όπως προσφυώς είπε σε ραδιοφωνική εκπομπή κάποιος, το όνομα του οποίου δεν συγκράτησα. Με τα γλυπτά θα ασχοληθούν;

(protagon.gr, 10.12.2015)